

Het spanningsveld tussen ‘vertegenwoordigende’ en ‘verantwoordelijke’ politiek van DNA-leden

In mijn artikel getiteld “De (politieke) macht van het volk van Suriname” stelde ik in een volgend artikel de niet-grondwettelijke mogelijkheden te zullen bespreken die het volk van Suriname ter beschikking heeft om een onwelgevallige regering tussentijds af te zetten. Er bestaat, zo constateerde ik, namelijk wel een grondwettelijke mogelijkheid om dat te bereiken. Die mogelijkheid kan het volk echter alleen door tussenkomst van De Nationale Assemblée (DNA) aanwenden. Maar wat als DNA, mocht het volk om het aftreden van de regering hebben gevraagd, deze wilsuiting van het volk niet opvolgt? Heeft het volk dan ook niet-grondwettelijke mogelijkheden om haar opdracht verwezenlijkt te zien? Dat het volk het recht heeft om een regering af te zetten, is mijns inziens inherent aan het gegeven dat de politieke macht bij het volk berust. Dus dat er ook niet-grondwettelijke mogelijkheden bestaan om het tussentijds aftreden van de regering te bewerkstelligen, staat wat mij betreft daarom buiten kijf.

Onlangs maakte ik een aanvang met dit artikel maar kwam tot de ontdekking dat ik dan de repressieve mogelijkheden van het Surinaamse volk tot het afzetten van een onwelgevallige regering zou bespreken. Repressieve mogelijkheden zijn mogelijkheden die achteraf kunnen worden aangewend, dus in dit geval nadat duidelijk is geworden dat een persoon c.q. personen op wie gestemd is c.q. gekozen is/zijn niet doet/doen wat van hem/hen wordt c.q. mocht worden verwacht.

Repressief handelen, dus achteraf optreden, zoals dat in het strafrecht ook plaatsheeft, is naar mijn mening niet de enige en meer nog niet de juiste manier om in ongewenst gedrag c.q. handelen in te grijpen. Ik heb jarenlang als strafadvocaat opgetreden en heb steeds moeite gehad met het repressieve karakter van het strafrecht, met name zoals dat ook bij ons wordt toegepast. Aan preventief optreden wordt van overheidswege niet, althans nauwelijks aandacht besteed terwijl naar mijn mening met preventief optreden veel meer kan worden bereikt.

Ik wil daarom eerst de preventieve mogelijkheden van het Surinaamse volk bespreken, die moeten waarborgen dat gekozen volksvertegenwoordigers doen wat het volk wil c.q. hen heeft opgedragen te doen. In een ander artikel zal ik alsnog de repressieve (corrigerende) mogelijkheden bespreken waarmee een onwelgevallige regering kan worden bedankt.

Het belang van het volk

Wat kan het Surinaamse volk preventief doen om ervoor te zorgen dat een gekozen volksvertegenwoordiger dan wel gekozen volksvertegenwoordigers c.q. de door DNA gekozen president en de door de president benoemde ministers doen wat zij wil?

De volksvertegenwoordiging heeft in z'n algemeenheid tot taak het volk te vertegenwoordigen in de uitoefening van haar politieke macht, zoals ik in mijn vorige artikel heb uitgelegd. Er is dus sprake van een vertegenwoordigende politiek. Gekozen volksvertegenwoordigers hebben, zo stelde ik ook in het vorige artikel, echter een eigen verantwoordelijkheid. In DNA en/of daarbuiten is er daarom aan de ene kant sprake van vertegenwoordigende politiek maar tegelijkertijd ook van verantwoordelijke politiek. Hoe kiest het volk nu de vertegenwoordigers die met de spanning tussen beide vormen van politiek voeren op de juiste wijze weten om te gaan? Hoe kiest het volk volksvertegenwoordigers die in hun handelen en besluitvorming steeds het volksbelang voorop weten te stellen? Hoe kiest het volk de vertegenwoordigers die niet slaafs maar verantwoord vertegenwoordigen? Die bij hun handelen c.q. besluitvorming werkelijk het belang van het volk centraal stellen en dus niet het eigen belang of het belang van een persoon of groep van personen c.q. dat van hun politieke partij of van de voorzitter van die partij. In dit artikel zal ik trachten antwoorden c.q. ideeën te geven die kunnen bijdragen aan het kiezen van de juiste volksvertegenwoordigers.

De taken van de volksvertegenwoordiger in DNA

Om te weten op welke kandidaat gestemd moet worden, moet de kiezer eerst weten wat de taken van een volksvertegenwoordiger zijn. Want pas als we weten wat de gekozen kandidaat in DNA voor ons zal moeten kunnen doen, kunnen we inschatten of de kandidaat op wie we onze stem zullen uitbrengen daartoe in staat zal zijn. In het vorige artikel heb ik aangegeven dat DNA twee bijzondere hoofdtaken heeft. Het maken van wetten en het controleren van de regering.

Maar wat zijn in dat verband de taken van de individuele volksvertegenwoordiger? Ik zal die hierna slechts in hoofdlijnen bespreken. De Grondwet benoemt en/of omschrijft die taken niet en op school worden die de jonge kiezer ook niet bijgebracht. Er is ook geen school waar volksvertegenwoordigers worden opgeleid. Om te begrijpen wat de taken van de individuele volksvertegenwoordiger zijn, moeten we even een duik nemen in de geschiedenis van de parlementaire democratie. De benaming van onze volksvertegenwoordiging is De Nationale Assemblée (DNA).

Volgens mij is deze benaming afkomstig van het Franse “Assemblée Nationale”, wat staat voor nationale vergadering, zoals de Franse volksvertegenwoordiging in de 18^e eeuw werd genoemd. Volksvertegenwoordigingen werden en worden in de literatuur en het staatsrechtelijk debat consequent ‘parlement’ genoemd.

Het woord parlement is afgeleid van het Franse woord ‘parler’ (uitspraak: parlee) wat "praten" betekent.

Het woord ‘parlement’ betekent: gesprek, discussie, vergadering c.q. plek waar mensen discussiëren over zaken. Een volksvertegenwoordiging heet alleen parlement in een parlementair systeem; haar tegenhanger is een presidentieel systeem, daarin spreekt men niet van parlement maar van congres. Onze grondwet gebruikt het woord parlement niet en evenmin het woord parlementariër. Onze grondwet heeft het consequent over De Nationale Assemblée en volksvertegenwoordiger. Ik zal DNA in dit artikel, voor de bespreekbaarheid van het onderwerp, echter mede typeren als te zijn een parlement in de hiervoor bedoelde zin en de volksvertegenwoordiger mede als parlementariër.

De Grondwet noemt de taken van de individuele parlementariër niet, zoals ik hiervoor al stelde. Zij schrijft wel een reglement van orde voor DNA voor. Uit het Reglement van Orde voor De Nationale Assemblée (RONA) volgt wel dat de parlementariër tot taak heeft het voeren van het woord en het houden van redevoeringen. Een redevoering c.q. rede is een uitgewerkte toespraak, een samenhangende uiting van gedachten. De parlementariër is dus zo beschouwd een woordvoerder c.q. een spreker. Hij moet dus weten te praten (parler).

Het voeren van het woord is volgens het RONA echter aan voorwaarden verbonden.

Parlementariërs mogen volgens het RONA bijvoorbeeld geen beledigende uitspraken doen. Ook blijkt uit het RONA dat in DNA het voeren van het woord aan tijd gebonden is. De parlementariër moet dus met woorden zijn ingenomen standpunt gericht weten te verdedigen. Hij moet zijn punt met woorden effectief weten te maken en daarmee zijn toehoorder weten te overtuigen van zijn eigen standpunt. In het parlement gaat het dus om de kracht van het woord, waarbij elke parlementariër de taak heeft de gehele assemblée mee te krijgen voor zijn eigen standpunt. In het parlement wordt derhalve geen gelijk gekregen met macht of vanwege de meerderheid maar door argumentatie en met gebruik van acceptabele argumentatie-technieken. Uit het parlementaire systeem, zoals wij dat in Suriname hebben, volgt dus dat de parlementariër met het woord in de hand, in alle eerlijkheid en oprechtheid datgene moet doen wat hij in het belang van het volk van Suriname verantwoord acht. Hij moet het volk dus niet slechts blind vertegenwoordigen, maar mede op basis van zijn eigen parlementaire en politieke verantwoordelijkheid c.q. deskundigheid het volk dienen.

Zijn doel mag hij alleen bereiken met het voeren van het woord en wel op de meest effectieve wijze. Het komt er in z'n algemeenheid dus op neer dat de parlementariër de redeneerkunst moet beheersen. Hij moet dus ook bereid zijn zich in die kunst te verdiepen, want parlementaire welsprekendheid is geen gegeven. Parlementariërs zullen zich wat mij betreft dus moeten laten scholen in de redeneerkunst, wat ook wel de retorica wordt genoemd.

In het parlement zullen daarom niet alleen de fractievoorzitters steeds het woord moeten voeren. Alle parlementariërs moeten in staat gesteld worden om hun redeneerkunst te tonen c.q. die in de praktijk te oefenen. Want parlementariërs zijn niet gekozen om slechts hun stem uit te brengen in DNA. Om vóór of tegen een bepaalde wet te stemmen. Bij de gemeenschappelijke taakuitoefening van controleur van de regering moet elke parlementariër in staat zijn kritische en indringende vragen te stellen aan de president en zijn ministers en op basis van de verkregen antwoorden zich een oordeel weten te vormen en zich weten uit te spreken over de vraag of de regeringsfunctionarissen hun taken naar behoren hebben uitgeoefend en zijn standpunt met argumenten weten op te bouwen en te onderbouwen.

De volksvertegenwoordigers moeten namelijk voor het volk erop toezien dat er voor de lonen die het volk aan de regeringsfunctionarissen: de president, de ministers en de ambtenaren betaalt en ook na hun uitdiensttreding nog moet betalen, navenant gepresteerd wordt. Gewezen parlementariërs en ministers maken in Suriname zoals we weten ook na beëindiging van hun functie immers aanspraak op een uitkering, weliswaar verminderd, ten laste van het volk. Dus het volk mag, nee ik behoor te zeggen, moet eisen dat de functionarissen op maat presteren. En wie niet presteert moet bedankt kunnen worden.

Het Surinaamse volk is een zeer vermogend volk. Suriname heeft een oppervlakte van ongeveer 164.000 km². De waarde van onze bossen en de bodemschatten is niet in geld uit te drukken. De Surinaamse bevolking telt anno 2016 volgens mij nog geen 575.000 zielen. Gaat u maar eens na hoe rijk elk van ons is. Het is naar mijn persoonlijke mening daarom onverteerbaar dat velen van ons toch nog onder zoveel armoede en ellende gebukt gaan. Van volksvertegenwoordigers mag u verlangen dat zij dit vermogen van u beschermen voor uzelf en voor uw kinderen en het niet onverantwoord weggeven c.q. laten geven door een toevallige regering. En dat zij tevens de authenticiteit van het Surinaamse volk beschermen. Volksvertegenwoordigers moeten de regering daarom dwingen om de productie te stimuleren, de verdien capaciteit van het volk te vergroten, in plaats van de waardevolle bezittingen van ons weg te geven en het volk met schulden op te zadelen. Tereen op slechts de reserves van Suriname brengt geen ontwikkeling, maar op termijn wel onherstelbare

verarming van ons en van onze kinderen. Parlementariërs die dit proces van verarming toestaan, geven er onvoldoende blijk van hun taak als parlementariër waar te kunnen maken.

De grondwettelijke vereisten om gekozen te worden tot parlementariër

Zoals ik in het eerste artikel heb gesteld, is de Grondwet de hoogste wet van Suriname. Wij zijn allemaal onderworpen aan de bepalingen in de Grondwet.

Zo geeft de Grondwet ook de vereisten aan waaraan een kandidaat moet voldoen om tot parlementariër gekozen te mogen worden.

De kandidaat moet volgens de Grondwet:

- de Surinaamse nationaliteit bezitten;
- ingezetene van Suriname zijn,
- de leeftijd van eenentwintig jaren hebben bereikt;
- niet op grond van een onherroepelijke rechterlijke uitspraak van het kiesrecht zijn uitgesloten;
- niet door de rechter handelingsonbekwaam zijn verklaard.

De Grondwet stelt dus geen vereisten aan de opleiding van een kandidaat en ook niet aan zijn vaardigheden op het gebied van de taal- en spreekvaardigheid c.q. de redeneerkunst. Dit betekent dat ook de Surinamer die geen enkele schoolopleiding heeft genoten zich verkiesbaar kan stellen om gekozen te kunnen worden tot parlementariër.

In ons systeem worden kandidaten voorgedragen door politieke partijen. Maar die mogen geen vereisten stellen die de Grondwet niet heeft genoemd. Zo kan een politieke partij aan een kandidaat niet als voorwaarde stellen dat hij bijvoorbeeld de middelbare school met succes moeten hebben doorlopen of nimmer veroordeeld mag zijn geweest voor een misdrijf of overtreding.

Bij het aanvaarden van het ambt moet de parlementariër, zo schrijft de Grondwet voor, een eed afleggen of een belofte doen. Enkele onderdelen van de eed of belofte luiden: “Ik zweer (beloof), dat ik het ambt van Assembléelid nauwgezet zal vervullen. Ik zweer (beloof) dat ik het welzijn van Suriname naar mijn beste vermogens zal bevorderen. Ik zweer (beloof) gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan alle andere wettelijke regelingen. Ik zweer (beloof) trouw aan de Republiek Suriname.”.

Naar mijn mening kan op grond van de grondwettelijke vereisten niet zonder meer gesteld worden dat die een afdoende garantie bieden aan het volk dat de gekozen kandidaat als parlementariër aan zijn hiervoor beschreven taakstelling zal kunnen voldoen.

Dit gegeven is echter inherent aan het primaat van de wil van het volk. Het volk bepaalt door wie zij zich in DNA, het parlement, laat vertegenwoordigen. Daarom betoog ik dat het uiteindelijk aankomt op de mate van verantwoordelijkheid die de gekozene zichzelf wenst op te leggen bij het dienen van het volk.

Parlementariërs moeten dus een meer dan gemiddeld ontwikkeld verantwoordelijkheidsbesef hebben. De intensiteit van de spanning tussen slaafs vertegenwoordigen en verantwoord vertegenwoordigen, zal wat dat betreft met name afhangen van het niveau van dit verantwoordelijkheidsbesef.

De juiste parlementariër

DNA bepaalt voor een groot deel het welzijn en de toekomst van het Surinaamse volk en dus van elk gezin in dit land en dus uiteindelijk van elk van ons die er wonen. Immers maakt DNA de wetten en elk van ons dient zich aan die wetten te houden zolang die van kracht zijn, ook al zijn wij het met die wetten niet eens. Zo dienen wij ons bijvoorbeeld ook te houden aan een wet die de belastingen verhoogt of een bepaalde begroting van de regering goedkeurt of corruptie c.q. een bepaalde gedraging strafbaar stelt of niet of een goudconcessie verleent aan een multinational met alle gevolgen van dien voor onder andere het milieu, de woongemeenschappen in en rondom het concessiegebied en de stand van onze natuurlijke hulpbronnen. Wij doen er daarom goed aan, althans dit is wat ik zou willen bepleiten, om steeds de juiste volksvertegenwoordigers te kiezen zodat zij voor ons de juiste wetten maken. Wat dat betreft, heeft het Surinaamse volk anno 2016 geen tijd, geen dag, meer te verliezen. Het Surinaamse volk zou er dus goed aan doen om nu meer dan ooit de juiste c.q. de beste volksvertegenwoordigers die zij uit haar midden naar voren kan schuiven, te kiezen.

Volksvertegenwoordigers, zo bewees ik hiervoor, moeten wetten maken in het belang van het volk en de regering controleren en hebben dus niet als taak om een bepaalde regering c.q. president te helpen aan de macht te blijven of om teruggeroepen DNA-leden te helpen in DNA te blijven.

Het is ook niet de taak van het parlement om populistische wetten goed te keuren met het doel een politieke partij aan de macht te houden c.q. wetten aan te nemen die de vervolging van bepaalde personen onmogelijk maakt, zoals de Amnestiewet. Ook is het niet de taak van het parlement om wetten te maken die rechtsprocessen frustreren, zoals gepoogd is met de gewijzigde Terugroepwet. Vastgesteld mag echter worden dat DNA in de afgelopen periode twee wetten, de gewijzigde Amnestiewet (2012) en de gewijzigde Terugroepwet (2016),

heeft gemaakt die op grond van het oordeel van de rechter gebleken zijn in strijd te zijn met de Grondwet van de Republiek Suriname. Dit terwijl elke parlementariër de eed heeft afgelegd c.q. de belofte heeft gedaan geen handelingen te zullen verrichten in strijd met de Grondwet, althans die te zullen gehoorzamen. Beide wetten hadden tot doel een persoonlijk c.q. groepsbelang veilig te stellen.

De spanning tussen vertegenwoordigen sec en verantwoord parlementair functioneren, laat zich bij deze twee wetsproducten dan ook het meest zichtbaar gevoelen.

Gelukkig heeft het volk (lang leve de geest van Charles Montesquieu) haar machtsuitoefening gespreid over drie peilers (wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht) en heeft de rechterlijke macht ingegrepen en die twee wetten die door de regering en het parlement gezamenlijk zijn gemaakt, afgekeurd als te zijn in strijd met de Grondwet. Het parlement als hoogste orgaan van de Staat Suriname is hierdoor behoorlijk op haar vingers getikt ten aanzien van deze twee wetten. Een zeer, zeer zorgwekkende constatering, wat mij betreft. Hoe kan een volksvertegenwoordiging namelijk in zo'n korte termijn twee wetten hebben aangenomen die de hoogste wet van het volk schenden? De arbeid, de tijd en de uitgaven die gestopt zijn in deze twee wetten blijken dus totaal nutteloos te zijn geweest. Maar het volk moet wel voor de kosten die daarmee gemoeid zijn, opdraaien. Want dat alles wordt van de door ons afgedragen belastinggelden betaald. Wat mij betreft is dit onacceptabel.

Wil een volk hebben dat haar wil steeds opgeld doet, wordt opgevolgd c.q. prevaleert en wordt gerespecteerd en dat haar belang gediend wordt en dat zij en haar nageslacht niet met ongeldige wetten of met bijvoorbeeld onnodige geldschulden opgezadeld wordt, dan moet zij wat mij betreft daarom beginnen met het kiezen van de juiste personen tot parlementariër. En daarbij zal zij in eenheid als natie moeten optrekken, met hetzelfde en enige belang voor ogen, namelijk de daadwerkelijke en duurzame ontwikkeling van Suriname en de Surinaamse samenleving.

Hoe kiest ons volk nu haar juiste volksvertegenwoordigers?

Op welke eigenschappen van de zich als kandidaat gestelde persoon moet het volk c.q. de kiezer letten om de juiste keuze te maken? Wanneer de juiste mensen gekozen worden, is de kans heel groot dat het volk niet achteraf corrigerend hoeft op te treden, dus geen parlementariërs hoeft te bekritisieren c.q. terug te roepen etc. etc.

Wil een volk bereiken dat haar vertegenwoordigers haar wil behartigen en niet hun eigen belang dienen c.q. het belang van een persoon of groep van personen, dan zal zij bij het kiezen van haar vertegenwoordigers op een aantal zaken moeten letten.

De wil van het volk is een vrije wil. Dat houdt wat mij betreft in dat het volk de volksvertegenwoordigers mag kiezen die zij wil hebben in het parlement. Dus als het volk kandidaat A wil kiezen boven kandidaat B, terwijl kandidaat B, de betere papieren heeft, kan niemand het volk daarin beletten, met dien verstande dat het volk achteraf dan ook voor de consequenties moet instaan, immers heeft zij zelf met haar volle en gezonde verstand die keuze voor kandidaat A gemaakt. Maar hoe verhoudt die vrije wil zich nu met het gegeven dat niet elke kiezer de impact van een verkeerde taakvervulling door de gekozen volksvertegenwoordiger kan inschatten?

Want het gaat niet om het uitoefenen van een vrije wil alleen, immers kan ik mij niet voorstellen dat de kiezer bewust de verkeerde persoon kiest. Doorgaans zal het maken van een verkeerde keuze te wijten zijn aan een gebrek aan informatie c.q. onwetendheid. Want hoe weet bijvoorbeeld een achttienjarige Surinamer nu welke kandidaat de juiste kandidaat is en waarop hij moet letten bij het kiezen? Hierna zal ik daarom enkele aspecten proberen te benoemen die de kiezer kunnen helpen om de juiste keuze te maken.

Niet relevante eigenschappen c.q. vaardigheden van een parlementariër

Welke eigenschappen c.q. vaardigheden moet een parlementariër bezitten om zijn taak naar behoren te kunnen uitoefenen? Laat mij eerst de, naar mijn persoonlijke mening, niet ter zake doende eigenschappen van een kandidaat in hoofdlijnen bespreken. Waarbij het niet mijn bedoeling is om uitpuittend te zijn.

1. **Ras.** Ras geeft aan dat mensen vanwege dezelfde uiterlijke eigenschappen tot één groep behoren. Dus bijvoorbeeld het hebben van hetzelfde uiterlijk (kleur, haar, bouw) en vaak ook dezelfde taal spreken. Deze eigenschappen zeggen echter niets over het vermogen van een persoon om effectief het woord te kunnen voeren in het parlement. Dit betekent dat als een kandidaat op u lijkt dat niet per definitie wil zeggen dat hij een goede volksvertegenwoordiger voor u zal zijn. Want de uiterlijke eigenschappen van een mens zeggen nog niets over zijn spreekvaardigheid, of over zijn integriteit of zijn juridische status of zijn plichtsbesef. Ras geeft alleen maar de afkomst van een persoon aan. Over de karakters, voorkeuren, vooroordelen en keuzes van een persoon kan je op grond van zijn ras niets zeggen. Over zijn opvattingen over maatschappelijke c.q. sociale vraagstukken evenmin. Die opvattingen kan je alleen te weten komen door met de persoon in discussie te gaan of onderzoek daarnaar te doen.

2. **Geloof c.q. religie.** Ook maakt het belijden van een bepaald geloof een kandidaat nog niet tot een bekwame parlementariër. Het geeft in ieder geval aan dat hij er een bepaalde levensbeschouwing op na houdt of deel uitmaakt van een bepaalde gemeente of geloofgenootschap.
3. **Populariteit.** Evenals ras en geloof is populariteit geen eigenschap die een persoon tot een goede parlementariër maakt. Want zoals we hebben gezien, moet een parlementariër om het volk verantwoord te kunnen vertegenwoordigen goed het woord weten te voeren, zo schrijft het RONA voor, en ook moet een parlementariër begrijpen hoe de administratie van de overheid werkt om de controle erop te kunnen uitoefenen. De parlementariër moet in staat zijn dossiers te doorgronden en informatie weten te analyseren om tot een besluit te komen.
4. **Academische titels.** Het hebben van academische titels zegt ook nog niets over de moraliteit c.q. de normen en waarden van een persoon. Het hebben van academische titels, zoals doctorandus, doctor, ingenieur of meerster in de rechten zegt niets over de grondhouding van de persoon in kwestie. Doorgaans valt daaruit wel te concluderen dat de persoon in staat zal zijn analyses te maken, oordelen te vormen en onderzoek te doen.
5. **Geslacht c.q. gender.** Een vrouw kan een even goede volksvertegenwoordiger zijn als een man. Dus het geslacht van de kandidaat zegt ook niets over zijn competenties om als parlementariër te fungeren.
6. **Sexuele geaardheid.** Hetzelfde geldt voor de sexuele geaardheid van een persoon.
7. **Charisma.** De uitstraling van een persoon is ook geen eigenschap die garandeert dat de persoon in kwestie de belangen van het volk naar behoren zal behartigen. Charisma wil zeggen dat iemand een bijzondere uitstraling c.q. een sterke persoonlijkheid heeft. Hij komt dus aardig bij u over. Maar is hij betrouwbaar?
8. **Status.** De status van een persoon, hetzij omdat hij deel uitmaakt van een bepaalde familie, een bepaalde religie aanhangt of een bepaalde kerkelijke status heeft zoals priester of dominee, zegt ook niets over de bekwaamheid van een persoon als parlementariër. Doorgaans is het wel zo dat een priester of dominee in het kader van zijn werk goed weet te spreken en geleerd heeft het onderscheid tussen goed en kwaad te maken. Rijkdom geeft een mens in de hedendaagse maatschappij een bepaalde status. Maar geld en luxe, grote huizen en mooie auto's, veel grondbezit c.q. concessies, zeggen ons ook niets over de kundigheid die vereist is om als parlementariër op te treden. Zeker niet wanneer het niet duidelijk is hoe de persoon de rijkdom vergaard heeft. Zoals wij hiervoor hebben gezien, moet een parlementariër zich kunnen houden aan zijn eed c.q.

belofte en geen handelingen verrichten, dus ook geen wetten maken, in strijd met die eed c.q. belofte. Of een mens zich aan zijn gedane belofte of eed houdt, hangt af van de moraliteit van die persoon, zijn plichtsbesef c.q. verantwoordelijkheidsgevoel en niet van zijn status.

De relevante eigenschappen c.q. vaardigheden van een parlementariër

Over welke eigenschappen moet een persoon naar mijn mening dan beschikken c.q. welke vaardigheden moet hij dan bezitten om een goede parlementariër te kunnen zijn, om in alles wat hij als parlementariër doet steeds en enkel het volksbelang centraal te stellen? Aangezien dit vraagstuk geen eenvoudige is, vraag ik u de volgende opmerkingen als een eerste poging van mijn zijde te beschouwen.

1. **Integriteit.** Een parlementariër moet integer zijn, dat vind ik tenminste. Hij moet een hoge moraliteit hebben c.q. nastreven. Zo moet je dus niet stemmen op iemand waarvan je weet dat hij stelselmatig jukt, liegt en bedriegt en/of steelt. Zo stem je dus ook niet op een persoon die regelmatig of voor ernstige misdrijven strafrechtelijk veroordeeld is of die een onduidelijk c.q. dubieus of niet transparant verleden heeft. En evenmin op iemand die tot over zijn oren in de schulden zit of vervolgd wordt voor ernstige strafbare feiten en/of een reeks civiele vorderingen tegen zich heeft lopen. Hoe zal die persoon zich kunnen concentreren op zijn parlementaire taakuitoefening? Hoe kunnen wij als volk onze toekomst en die van onze kinderen in handen leggen van zo'n persoon?
2. **Verantwoordelijkheidsbesef.** Een parlementariër, zo kijk ik tenminste naar hem of haar, moet hebben aangetoond in zijn dagelijks leven verantwoord bezig te zijn. Zo zal moeten blijken dat hij zijn afspraken nakomt, dat hij zich aan zijn gegeven woord houdt en doet waartoe hij zich heeft verbonden, zijn plichten steeds naar beste kunnen vervult. Zo zal hij steeds op tijd in DNA moeten zijn en zich hebben voorbereid op elke vergadering. Want het tegenovergestelde zegt juist iets over het gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel c.q. plichtsbesef bij de persoon in relatie tot andere verplichtingen. Want waarom zou hij zich als volksvertegenwoordiger houden aan een belofte/eed als hij dat in het dagelijks leven juist niet doet? Kortom, of een persoon een goede parlementariër zal zijn, hangt ook sterk af van zijn verantwoordelijkheidsbesef.
3. **Goede taal- en spreekvaardigheid.** Ik ben van mening dat als een kandidaat wil dat het volk hem of haar kiest van hem verwacht mag worden dat hij de taal in DNA, dus de Nederlandse taal, op een behoorlijk niveau beheerst. Onze wetten worden immers in het Nederlands gemaakt.

Het volk moet daarom eisen dat kandidaten vóór de verkiezingen met elkaar in debat gaan zodat hun taal- en spreekvaardigheid beoordeeld kan worden. Als een kandidaat met het oog op de verkiezingen niet met een ander of het volk in debat gaat maar het electoraat bespeelt, zal het stelsel van de parlementaire democratie niet werken. Het stelsel zal voor het volk niet het welzijn brengen waar het volk naar op zoek is en ook aanspraak op maakt.

Ik volsta vooralsnog met het benoemen van voormelde twee eigenschappen en onder 3 een vaardigheid. Er zullen ongetwijfeld meer eigenschappen en vaardigheden zijn dan wel zullen de door mij benoemde nader uitgewerkt kunnen worden. Voor mij is de een niet persé belangrijker dan de ander.

Ik heb wel de neiging zwaarder te tillen aan de eerste maar die voorkeur is puur persoonlijk. U zult wellicht een van die andere twee belangrijker vinden.

Werkomstandigheden DNA

Het volk zal zich aan de andere kant ervan bewust moeten zijn dat de parlementariërs onder goede omstandigheden hun werk moeten kunnen doen. Het parlement zelf, de vergaderzaal, zal aan een aantal voorwaarden moeten voldoen. Ook de vergoeding van de volksvertegenwoordigers zal voor voldoende tevredenheid bij hen moeten zorgen. Zij zullen vanwege de hoogte van de vergoeding niet genoodzaakt moeten zijn om er nog andere banen op na te houden om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Hun parlementaire werk zal anders op de tweede zo niet de derde plaats komen en uw belang zal bij hen dan ook niet op de eerste plaats komen maar evenzo op de derde. Er zullen slechte wetten worden gemaakt en de regering zal niet goed gecontroleerd worden en ook niet gedwongen worden om te presteren. Het parlement zal ook zodanig ingericht moeten zijn dat de parlementariërs over voldoende literatuur kunnen beschikken. Ook moet de spreker in het parlement zodanig gepositioneerd zijn dat hij zijn toehoorders kan aanschouwen en zij hem ook, zonder storende elementen op de achtergrond.

Ik stoor mij mateloos aan het feit dat als ik op tv een opname uit DNA zie ik achter c.q. naast de parlementariërs die aan het woord zijn steeds mensen voorbij zie lopen. Ik ben nooit in de DNA-vergaderzaal geweest, maar ik vermoed dat het spreekgestoelte vlak bij een ingang/deur staat. Voor de (televisie)kijker is dat storend. Ik vraag mij af of het voor de toehoorders in de zaal en voor de spreker zelf niet ook storend werkt.

Laatst volgde ik een spreekbeurt van de president op tv en naast hem was een stoel in beeld waarop een of andere plastieke vulling lag. Zoiets zorgt onbedoeld ervoor dat de aandacht van de kijker wordt afgeleid van de spreker.

Conclusie

Wil het volk van Suriname hebben dat haar parlementariërs, onze DNA-leden, zowel op nationaal als op internationaal niveau haar wil op een bevredigende wijze tot uitdrukking brengen, dan begint dat met het goed scholen van zichzelf, want haar volksvertegenwoordigers worden uit haar midden gekozen. Daarbij is het belangrijk dat de gekozen volksvertegenwoordiger een goede taal- en spreekvaardigheid heeft. Maar die vaardigheid hoeft niet het belangrijkste aspect te zijn en is zeker niet de enige.

De integriteit en het verantwoordelijkheidsbesef van de gekozen kandidaat, hoe iemand als mens in elkaar zit, met andere woorden zijn grondhouding, zijn volgens mij de meest belangrijke eigenschappen. De mate waarin het verantwoordelijkheidsbesef ontwikkeld is, zal bepalend zijn voor hoe de parlementariër in kwestie met de verplichting om te vertegenwoordigen, zal omgaan. Op het spanningsveld tussen vertegenwoordigende en verantwoordelijke politiek zal hij steeds de juiste keuze moeten weten te maken. En die keuze is het volksbelang en geen enkel ander belang. Ook zijn er aspecten waarop de kiezer naar mijn mening juist niet zal moeten letten wil hij vooraf weten c.q. kunnen inschatten of een kandidaat een goede parlementariër zal zijn.

Kortom, met het voorgaande heb ik geprobeerd een idee te geven aan het volk hoe zij de juiste kandidaten kan identificeren om tot parlementariërs gekozen te worden, want zo, daar ga ik van uit, kan ook voorkomen worden dat zij achteraf moet ingrijpen in de bestuurlijke orde omdat de parlementariërs niet doen wat zij wil.

Noot:. Reacties op dit artikel kunnen gestuurd worden naar: gerold.sewcharan@yahoo.com.